Nr. 53. Kraków, Sroda 17 października 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310	Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 100 tys. Mkp. Cena numeru 5000 Mkp.	Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp. Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stronie 6.000 Mkp. Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.	Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Likwidacja strajku na G. Śląsku

Katowice, 17 października. Likwidacja ruchu strejkowego postępuje bardzo pomyślnie naprzód, a to tak w przemyśle prywatnym, jak i w kolejnictwie państwowym. Wiadomości z wczoraj godz. 4 popołudniu stwierdzają, że ruch kolejowy podjęty został na obszarze polskiego Górnego Śląska w całych swoich rozmiarach. Ogólna sytuacja również uległa dalszej poprawie. Większość kopalń pracuje. We wczesnych porannych godzinach dnia wczorajszego 38 kopalń zamówiło większą ilość węglarek, znak to najlepszy, iż podjęcie pracy kopalnianej toczyć się będzie w sposób regularny. Rokowania między robotnikami a między władzami i pracodawcami toczą się w dalszym ciągu i wykazują również bieg zupełnie pomyślny. Prezes katowickiej dyrekcji kolejowej oświadczył, że nie uznaje samozwańczego „komunistycznego związku kolejarzy na polski Górny Śląsk“, który komuniści stworzyli w ostatnim dniu strajku, lecz rokować będzie wyłącznie z legalizowanemi związkami zawodowymi kolejarzy, istniejącymi jeszcze z przed czasu strajku. Kolejarze oświadczenie to przyjęli do wiadomości i na tych podstawach rokowania toczyć się będą dalej.

Polska a Związek państw bałtyckich

Kowno, 17 października. Estoński minister spraw zagranicznych Eckel wygłosił mowę, na konferencji prasowej o związku państw bałtyckich, którego wzmocnienie wewnętrzne uważa za cel polityki państw bałtyckich. Związek ten nie ma wcale zamiarów agresywnych i ma stworzyć jedynie gwarancję wzajemną na wypadek niebezpieczeństwa. Polska jest jedynem państwem Związku bałtyckiego, które przedstawia potęgę. Układ warszawski rozbił się wskutek nieratyfikowania go przez Finlandję. Układ ten jednakże raz na zawsze stwierdził identyczność interesów Polski i państw bałtyckich. Wszelkie pogłoski o zmianie polityki bałtyckiej przez Polskę nie odpowiadają rzeczywistości i polegają na kombinacjach, szerzonych przez sfery nieprzychylne dla związku bałtyckiego. Wiądomość o istniejącem jakoby tajnem porozumieniu między Estonją, Polską a Łotwą jest czczym wymysłem.

Jaki cel miała okupacja Ruhry

Londyn, 17 paźdz. Minister spraw zagran. Belgii Jaspar w rozmowie z przedstawicielem brukselskim „Timesa“ oświadczył co następuje: na temat badania przez Komisję reparacyjną belgijskiego planu w przedmiocie odszkodowań, przedłożonego na wiosnę b. r.: Okupacja Zagłębia Ruhry była tylko najzwyklejszą metodą wywarcia nacisku na rząd niemiecki, aby go skłonić do spełnienia jego zobowiązań reparacyjnych. Okupacja nie miała zatem żadnego innego celu i cel swój osiągnęła ona w zupełności, ponieważ bierny opór został zaniechany. Rząd angielski zaproponował, aby utworzono międzynarodową komisję, któraby miała stwierdzić zdolność płatniczą Niemiec, jednakże Francja i Belgja uznały te propozycję za nienadającą się do przyjęcia. Rzeczoznawcy belgijscy zbadali następnie sprawę zdolności płatniczej Niemiec, poczem przedłożony został aljantom odpowiedni plan reparacyjny. Rząd angielski zaproponował, aby plan ten przedłożyć międzynarodowej Komisji, ponieważ był zdania, że komisja odszkodowań nie jest zupełnie bezstronna. Poincare jednakże propozycji tej sprzeciwił się i trwał przy żądaniu, aby jedynie Komisja odszkodowań była uważana za kompetentną w tej sprawie. Rząd angielski obecnie oświadczył, że można powierzyć Komisji odszkodowań belgijski plan reparacyjny. Minister Jaspar stwierdził z zadowoleniem, że polityka belgijska doprowadziła do pomyślnych rezultatów.

Konferencje kolejowe w Rydze

Królewiec, 17 października. W Rydze odbędzie się z końcem października konferencja kolejowa między Niemcami, Łotwą, Litwą, Estonią oraz Rosją w sprawie przepuszczenia wagonów rosyjskich szeroko torowych na tory normalne.

Marka polska w Zurychu: 0·0006
Dolar w Krakowie 1.020.000

Chaos w Niemczech trwa

Berlin, 17 października. Cena chleba bezkartkowego podskoczyła wczoraj z 300 na 480 milionów marek.

Berlin, 17 pajdziernika. **Naczelne dowództwo obwodu zbrojnego ogłasza co następuje: W Berlinie odbyły się wczoraj demonstracje uliczne i policja była zmuszona interwenjować i aresztować szereg osób. Przypomina się, że zakaz pochodów ulicznych i zebrań pod gołem niebem istnieje w dalszym ciągu i że wszyscy wykraczający przeciwko temu zakazowi podlegają karze a każdy kto bierze udział w podobnych demonstracjach musi być przygotowany na karę więzienia i naraża swe życie na niebezpieczeństwo.**

Niepokojąca sytuacja w Saksonji

Berlin, 17 października. Wolff. W ostatnich dniach ogłoszono o stosunkach w Saksonji wiadomości, które wywołały zaniepokojenie. Sfery urzędowe śledzą rozwój tych stosunków z baczną uwagą. Rząd Rzeszy postara się o poszanowanie konstytucji i porządku prawnego.

Organizacja banku rentowego

Berlin, 17 października. Prasa berlińska omawia organizację Banku rentowego, powstrzymując się na razie od krytyki. Do szczegółów podanych wczoraj należy jeszcze dodać, że kapitał Banku rentowego wyniesie 3.600 milionów marek rentowych. Bank rentowy będzie wolny od wszelkiego podatku majątkowego i dochodowego. Kapitał będzie oprocentowany na 6%.

Ambasador niemiecki u Poincarego

Berlin, 17 pazdziernika. Wied. Biuro kor. Niemiecki chareg d'affaires w Paryżu von Hösch, który zgłosił się na posłuchanie do prezydenta ministrów Poincarego, przedstawi Poincaremu stanowisko rządu niemieckiego w sprawie podjęcia świadczeń reparacyjnych. Przyjęcie Höscha przez Poincarego, jak już doniesiono, nastąpi dziś.

Hittler zazdrości laurów Mussoliniemu

Sen Hittlera o wielkości — „Daleka“ droga Hittlera — W zimie zapadnie rozstrzygnięcie

Wiedeń, 17 października. „Neue Fr. Presse“ donosi z Rzymu: Przywódca bawarskich nacjonalistów Hittler oświadczył wobec przedstawiciela „Corriere Italiano“ co następuje: Podobnie jak Mussolini, dążymy do zniesienia zasady, głoszącej że większość parlamantarna stoi ponad narodowym duchem kraju. **Niemcy bolszewizują się coraz bardziej.** W teorji socjalizm i bolszewizm jest jedno i to samo. Kahr jest znakomitym niemieckim biurokratą z przed wojny. Niema więc energji, aby coś stworzyć. **Od rozwiązania kwestji żydowskiej zależy przyszłość Niemiec.** Walka musi być przeprowdazona tak, jak ją przeprowadzili Węgrzy z Turkami. Wynik jej będzie tak samo doniosły, inaczej Europa a także Azja po Władywostok będzie państwem izraelickiem. Rząd niemiecki jest w rękach żydowskich, gdyż jest zależny od banku Rzeszy. O stosunku nacjonalistów niemieckich do Włoch powiedział Hittler: Robię co mogę, aby objaśnić naszych zwolenników, że południowy Tyrol nie może być przeszkodą w nawiązaniu dobrych stosunków między Włochami a Niemcami, nie pozwolimy, aby w tej sprawie inspirowała nas Austrja. Sprawa południowego Tyrolu nie dorasta znaczeniu Lotaryngji i Śląska. Hittler zapewnił dalej, że niema zamiaru zostać ministrem bawarskim, albowiem droga jego dalej wiedzie. Zapytany przez redaktora, czy może do Berlina: powiedział Hittler: **Jestem przyczajony jak pająk i czekam stosownej chwili. Jako jedyne wyjście dla Niemiec widzi Hittler brutalną dyktaturę narodową i sądzi, że już w zimie nastąpi rozstrzygnięcie.**

Prezydent Masaryk w Paryżu

Paryż, 17 października. Prezydent Rzeczypospolitej czesko-słowackiej Massaryk przybył wczoraj do Paryża. Złożył onn a grobie nieznanego żołnierza wieniec. Przed Łukiem Tryumfalnym powitał prezydenta Massaryka marszałek Foch i gubernator Paryża generał Gouraud. Massaryk udał się następnie do pałacu Elizejskiego, skąd obaj prezydenci republik odjechali do Ratusza, celem wzięcia udziału w przyjęciu, urządzonem przez władze miejskie Paryża na cześć prezydenta republiki czesko-słowackiej.

Londyn, 17 października. Prezydent Massaryk republiki czechosłowackiej, który przebywa w Paryżu, przybędzie do Londynu w towarzystwie czeskieg ominiestra spraf zagranicznych Benesza. Prezydent Massaryk złoży wieniec na grobie nieznanego żołnierza i będzie przyjęty na audjencji u króla. Po audjencji król podejmować będzie czeskiego gościa śniadaniem w Buckingham Palace. We wtorek Massaryk uda się do Oxfordu, gdzie spędzi cały dzień.

Filipiny chcą niepodległości

Nowy York, 17 października. „Times“ donosi z Filipin, że ludność tamtejsza zdecydowana jest rozpocząć energiczną akcję celem uzyskania niepodległości.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 17 października

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	16/X.	AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	16/X.
P. T. H. I—V em. . . .	160—172	150—160	Pezet		
„Impex"	3,8—3,95	3,6—3,9	Strug	280	265—270
„Pharma" (B. Jawornicki)	160—145	150—165	Synydykat Kosz., Kraków .	75	75
Bracia Rolniccy I em. . .	95	80	**Tłuszcze Trzebinia**	**1050—1200**	**1000—1025**
„Polski Glob"	15	17	„Krakus" I—VI em.	270—275	275
C. Hartwig. Poznań . . .			Porcelana Ćmielów . . .	420—380	350—415
Żegluga Polska	25—28	30—25	**Fabr. cukru w Chodorowie** .	**1450—1350**	**1500-1400-1450**
Zieleniewski I—IV em. . .	**4000—4100**	**4200—4050**	Elektr. Siersza I—IV em.	105—95	100—110
Warsz. Parowozy I—III em.	125—110	140—130	Zakłady przem. „Ryngraf"		
H. Cegielski, Poznań I—IX	**205—220**	**220—202**	S. W. Niemojowski . . .		
„Potęga" Tow. huty żel. .			Fabr. kapel. w Myślenicach		
„Lemiesz"			Bank Przemysłowy I-VIII	175—166	165—170
„Trzebinia" I—VI em. . .	205—180	200—210	Bank Hipoteczny	250	250
„Pocisk"			Bank Małopolski	300	280—300
Automotor			Ziemski Bank Kredyt. . .		
Portland-Cem. Szczakowa			Powszechny Bank Kredyt.	32—27	31—33
Górka	**4200—3800**	**4300—4500**	Akc. Bank Związkowy I-IX		
Siersza	**2825—2860**	**2850—2950**	Bank Komercjalny I—IV	40	
Tepege I—IV em.	**1375—1300**	**1425—1450**	Bank Kred. w Warszawie		
Polska Nafta	120—125	140—118	Bank Związ. Spółek Zarob.		520
Oikos					
„Pokucie" Naft. S. A. I em.	330—375	350—400-375			

Kraków, 17 październ. Chwilowa „stabilizacja" wysokocennych walut zdaje się należeć już do przeszłości. Na rynku pieniężnym ujawniła się, dziś silna zwyżka walut i dewiz. Wbrew regułom a raczej uzansom giełd światowych zwyżka walut nie pociągnęła za sobą poprawy kursów na giełdzie efektów, na której zaznaczyła się nawet dalsza baissa. Jedynie P. T. H. poprawiło swój kurs. Zarówna na giełdzie pieniężnej, jak i na giełdzie efektów obroty były bardzo liczne.

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno 8500—8750. Gazy 11000—11500. Chybi 2250—2300. Len 330. Krośnieńska nafta 350. Lokomotywy 180. Kolumbia 20 płacono, 24 żądano 71—75.

KURSA WALUT I DEWIZ W OBROTACH BANKOWYCH.

W obrotach bankowych dokonywano dzisiaj następujących tranzakcyj:

Waluty: Nowy Jork 1020000.

Czeki: Nowy Jork: 10,150.000—1,030.000, Londyn 4,600.000—4,700.000, Paryż 61.100—62 tys., Bruksela 52.000, Zurych 180.000—182.500, Wiedeń 13.75—13.90, Praga 30.000—32.000.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 17 pazdziernika. Giełda. Akcje. Cyfry w tysiącach mp. Bank dyskontowy Warszawa 1800—1850. Bank handlowy Warszawa 750—825—800. Bank dla handlu i przem. Warszawa 330—240, 250 drob. 370—350. Bank kredyt. Warszawa 160—170. Bank małopolski Kraków 300—325. Bank przem. Warszawa 350. Bank zachodni 1200—1100—1275. Bank zjedn. ziem pol. 400—380. Bank zw. spółek zarobk. 550—500. Bank hipoteczny Lwów 155—170. Cerata 50—40—47½. Sole potasowe 1750—1850. Puls 140—122½. Kijewski Scholze 660—600—640. Wildt 160—175. Czersk 480—485—480 III. em. 330—270. Cukier Warszawa 2900—2400—2500—2800. Gosławice 675—600—650. Częstocice 10250—10500—11500—11750. Michałów 410—415—400. Łazy 72½—60. Drzewny przemysł 72—71. Węgiel 2100—2150—2090—2200—2100—2300—2175 drob. 2800—2400. Cegielski 200—220—205. Lilpop Rau 200—175 drob. 210—205. Modrzejów 2200—2170—2225. Ostrowiec 330—320. Orthwein 130—140—125. Ron Zieliński 270—300 IV em. 220—205—220. Rudzki 1100—850—1200—950 drob. 1250—1100. Starachowice 1050—975—985. Ursus 340. Pocisk 215—225.

Parowozy 135—140—125, Zieleniewski 4000—4100—4000, Zawiercie 100.000—110.000, Borkowski 177 i pół 200—185, Jabłkowscy 45—50—49, Żegluga 31—29 i pół, 30 i pół, Polbal 38—40, Haberbusch 1600—1660—1650, Spirytus 775—700, Majewski 2300—4000, Polska nafta 120—105—110, Nobel 330—365—330, Lenartowicz 29—29 i pół, Pustelnik 260—270, Siła i Światło 255—230—232 i pół, Chodorów 1425—1350—1375, Ćmielów 450—430, Spiess 460—440, Norblin 360—370—430—420 drobne 500, Belpol 30, pol. przemysł naft. 300—350, Kabel 220—215—220, Konopie 145—140—157 i pół, Tkanina 31, Korek 52 i pół, 47 i pół, Syndykat roln. warszawski 725—750—690, Fitzner et Gamber 1800—1825, Klucze 205—220, TPG 1225—1250 Polski Lloyd 55—52—65.

Służąca okradła chlebodawcę na 1.200.000.000

Szymon Zollman, zam. w Wiśniczu, doniósł, że przyjął do służby w dniu 15 bm. dziewczynę niewiadomego nazwiska, która skradłszy 4 sznurki pereł, 1 parę kolczyków djamentowych, 1 złoty zegarek z łańcuszkiem, 4 pierścionki złote, łącznej wartości 1 miljard 200 miljonów mkp., oraz 1 suknię, 1 pled czarny wartości 7 miljonów i zbiegła z Wiśnicza w niewiadomym kierunku.

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 17 października. Waluty: N. Jork 990.975, Funty szterlingi 4,375.000.

Czeki: Belgja 51.500, Berlin 00001,75, Holandja— Londyn 4,510.000—4,375.000, N. Jork 975—950—995—980.000, Paryż 60940—60300, Szwajcarja 174.500—177.500—176.700—174.500, Wiedeń 1395—1390, Włochy 45300, Praga 28.400.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 17 października. Otwarcie giełdy: Berlin (not. skreślone), Holandja 218½, N. York 556$^{7}/_{8}$, Londyn 25.25. Paryż 33.77, Medjolan 25.50, Praga 16.62½, Budapeszt 0.03.07, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.55, Sofja 5.45, Warszawa 0.0006, Wiedeń 0.0078$^{5}/_{8}$, Austr. kor. stempl. —·—

Zurych, 17 października. Zamknięcie giełdy: Berlin —·—, Holandja 218½, Nowy Jork 557, Londyn 25.26, Paryż 33.75, Medjolan 25.45, Bruksela —, Praga 16.65, Budapeszt 0.03,07, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.55, Sofja 5.45, Warszawa 0.0006, Wiedeń 0.0078$^{5}/_{8}$, Austr. korona stemplowana 0.0079.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 17 października (tel. wł.) **Waluty: Marka polska** 0.006.75—7.75, marka niem. 00.109, korony czeskie 2093 franki szwajc. 12620, francuskie 4255, funty ang. 319.500, dolary 70.560.

Dewizy Warszawa 0.675—0.775, Berlin 00.106, Praga 2111, Zurych 12735, Paryż 4302, Nowy Jork 70.935. Londyn 321300.

Giełda efektów: Zieleniewski 309.000, Fanto 4,510.000 Karpaty galicyjskie 542.000 Galicja 26,200.000 Schodnica 1,800.000 Siersza —.—, Lwów-Czerniowce 400.000, Kolej północna 21.000.000, Alpine Montan 699.500 Huta Poldi 1.030.000.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 17 października. N. Jork 5,486,250.000, Paryż 333,165.000, Szwajcarja 986,527,500, Wiedeń 77.306, Praga 163.590.000, Londyn 24,937,500.000.

Nowy York, 16 października. Giełda pieniężna. Kurs dzienny 4¾%. Przekaz na Londyn 453.50. Przekaz na Londyn na 60 dni 450.50. Przekaz na Paryż 605, Przekaz na Amsterdam 39.19. Przekaz na Kopenhagę 17.60, Przekaz na Pragę 2.99.

Paryż, 16 października. Weksle. Niemcy 000.000 3.7 i pół, Ameryka 16.32, Belgja 86.70, Anglja 74.06, Holandja 640 i pół, Włochy 75.00, Szwajcarja 292 i trzy czwarte, Hiszpanja 222 i jedna czwarta, Bukareszt 770, Praga 48.80, Wiedeń 23.00.

Londyn, 16 października. Weksle. Paryż 74.25, Belgja 85.75, Szwajcarja 25.62 i pół, Holandja 11.50 i pół, Nowy Jork 452.68, Hiszpanja 33.63, Włochy 78.62, Niemcy 17,500,000.000, Wiedeń 322.500, Bukareszt 955.

Praga, 16 października. Dewizy. Amsterdam 13.62, Berlin 8.75 za 1 miljard, Chrystiania 5.37, Kopenhaga 611, Sztokholm 917, Zurych 623, Londyn 156.50, Nowy Jork 34.50, Wiedeń 490.50, marki niemieckie —, marki polskie —, Paryż 212 i pięć ósmych, Włochy 159.50.

Amsterdam, 16 października. Dewizy. Londyn 11.57 i jedna czwarta, Berlin 0.52 i pół za jeden miljard, Paryż 15.65, Szwajcarja 45.74, Wiedeń 0.0025 i siedm ósmych, Kopenhaga 44.80, Sztokholm 67.32 i pół, Chrystiania 39.50, Nowy Jork 254 i trzy ósme, Bruksela 13.60, Madryt 34.70, Włochy 11.72 i pół, Praga 757 i pół do 763 i pół, Helsingfors 675—685.

GIEŁDY TOWAROWE

Nowy Jork, 16 października. Targ bawełny. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 6000. Dowóz wewnątrz kraju 51.000, wywóz do Anglji 14.000, wywóz na kontynent 42.00. Targ miejscowy middling 3025. Tendencja ustalona.

Targ terminowy: październik 29.75, listopad 29.25, grudzień 29.08, styczeń 28.55, marzec 28.60, maj 28.62, lipiec 28.02, sierpień 27.09, wrzesień 26.25.

Liverpool, 16 października. Targ bawełny. Obrót 5000. Dowóz 19.700, brazylijska 8 punktów, egipska 25 punktów niżej. Targ miejscowy 17.17.

Targ terminowy: październik 16.72, listopad 16.34, grudzień 16.21, styczeń 16.02, luty 15.88, marzec 15.77, kwiecień 15.62, maj 15.51, czerwiec 15.34, lipiec 15.14, sierpień 14.69, wrzesień 14.11.

Chicago, 16 października. Giełda zbożowa: pszenica na grudzień 108 i jedna czwarta, pszenica na maj 112 i trzy czwarte, kukurudza na grudzień 77 i jedna ósma, kukurudza na maj 75 i trzy ósme, owies na grudzień 42 i siedm ósmych, owies na maj 45 i jedna czwarta, żyto na grudzień 71 i jedna czwarta, żyto na maj 75.

Wykrycie nowego spisku w Rumunji

Bukareszt, 17 października. „Dimineanta" donosi, że władze odkryły przed kilku dniami w Transylwanji nowe sprzysiężenie, mające na celu oderwanie Transylwanji od Wielkiej Rumunji. — W związku z tą aferą uwięziono szereg oficerów.

Wśród ruin i gruzów warszawskiej Cytadeli

Przez cały dzień onegdajszy ulicę przed główną bramą Cytadeli zalegał gęsty tłum, pragnący dostać się do wnętrza.

Im bliżej miejsca katastrofy, tem więcej śladów strasznej katastrofy. Upłynie jeszcze wiele czasu, nim ustąpią te ślady zniszczenia i obóz odzyska swój dawny wygląd.

Nad fosą, skierowaną ku miejscu wybuchu, stoi tłum ciekawych, chcących przynajmniej zdaleka zobaczyć straszne dzieło zniszczenia. Bliżej jednak podchodzić nie można, przystępu bowiem do wyrwy, będącej jedyną pozostałością po prochowni, broni łańcuch gęstych posterunków szwoleżerskich, które w ciągu poprzedniej nocy znacznie wzmocniono.

Wśród zwalisk X-go pawilonu widać postacie, krzątające się przy wydobywaniu zasypanych gruzem resztek dobytku.

Z mniej zrujnowanych skrzydeł gmachu, mieszkańcy usuwają meble, które do dziś jeszcze w nich pozostały.

Przez poździerane bowiem dachy i rozwalone kominy woda zacieka w czasie deszczu, zmuszając nawet najwytrwalszych do ewakuacji.

Po stronie zewnętrznej, najbardziej zniszczonej, sterczą tylko połamane belki i krokwie, zwisają w powietrzu piece.

W tragicznem mieszkaniu kaprala Klimka, wisi jeszcze dywanik, który widocznie osłaniał ściany nad łóżkiem, przy którem zginęła jego cała rodzina.

Wchodzimy po napoły zrujnowanych schodach na pierwsze piętro. Tu obraz zniszczenia potęgują wielkie wyrwy w sufitach i dachu, nad którą sterczą krokwie.

Prawie skrzydło pawilonu, w którem mieszczą się historyczne cele, ucierpiało najmniej.

Cela Marszałka Piłsudskiego nienaruszona prawie zupełnie — jedynie tynk gdzieniegdzie odpadł, obnażając mur, zarysowany wskutek wstrząśnienia.

Obok X-go pawilonu stoją zrujnowane w znacznym stopniu stajnie.

Konie w liczbie około stu, uniknęły śmierci w czasie katastrofy jedynie dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności — były bowiem w chwili wybuchu czyszczone na dziedzińcu przez stajennych.

Zerwały się tylko z uwięzi i, przerażone hukiem, rozbiegły się po całym obozie.

Dziś dopiero zdać można sobie dokładnie sprawę z rozmiarów katastrofy.

Inne budynki są mniej zniszczone, choć np. ogromny, kwadratowy gmach, mieszczący magazyny mundurowe i warsztaty, musi być ewakuowany.

Przewożenie przez intendanturę nagromadzonych tam zapasów już się rozpoczęło.

Dach budynku, wskutek wybuchu przesunięty o parę metrów i grozi częściowemu runięciu.

Koszary i składy położone dalej od miejsca katastrofy, straciły jedynie szyby i mają poniszczone dachy.

przywożone są do Polski bez cła. Opłaty manipulacyjne, d towarów tych obecnie pobierane, nie pozostają w żadnym stosunku do wartości i cen tych towarów.

PŁACE ROBOTNIKÓW ROLNYCH. Ministerstwo pracy i opieki społecznej doprowadziło do uzgodnienia stanowiska przedstawicieli pracodawców i pracowników rolnych w województwach b. Królestwa Kongresowego w sprawie ustalenia sposobu obliczania wynagrodzenia gotówkowego dla pracowników rolnych od 1 października rb. Na zasadzie obowiązującej umowy zbiorowej płaca robotników rolnych oblicza się na podstawie przeciętnej ceny zboża, przyczem cenę tę ustalono poprzednio na 300.000 mkp. polskich za jeden cetnar metryczny żyta. Cena ta okazała się zbyt niską tak w stosunku do obecnych cen zboża w handlu, jak i w stosunku do cen wyrobów przemysłowych pierwszej potrzeby życiowej. Ustalono wobec tego zgodnie, iż cena jednego metra żyta, stanowiąca podstawę obliczenia, będzie się równać odtąd od 25 września 550.000 mkp. i wzrastać będzie procentowo wówczas, o ile cena w handlu wzrośnie ponad 10 procent.

HANDEL LEŚNY. W Warszawie ogniskuje się handel lasami oraz zarządy tartakami, funkcjonującymi przeważnie na Kresach Wschodnich. Są tu coraz liczniejsze biura, prowadzące interesy z zagranicą na bardzo znaczne sumy. Podobno popyt na wyręby jest znacznie mniejszy niż podaż. Pochodzi to stąd, iż kupcy, rozporządzający znacznemi kapitałami, reflektują wyłącznie na lasy, położone w pobliżu komunikacji kolejowych i spławnych. Wzrastające ceny transportowania drzewa i wyrobów uniemożliwiają wszelkie kalkulacje. Chłopi, właściciele furmanek na przewóz na większą odległość często żądają zapłaty powyżej wartości towaru. Z tego powodu kupcy konkurują ze sobą o kupno porębów bliskich, gdy tymczasem lasy, położone w dalszej odległości od kolei i rzek, nadaremnie oczekują na nabywców.

CENY WYROBÓW WALCOWANYCH. Związek polskich hut żelaznych ustalił, począwszy od dnia 15 bm., aż do odwołania, następujące ceny zasadnicze wyrobów walcowanych: 1) żelazo handlowe 40.500 mkp. przy zamówieniach od 60 ton; przy zamówieniach mniejszych cena wyższa o 2 prc. 2) Bednarka: zimnowalcowana 77.800 mkp., gorąco walcowana 47.200 mkp., 3) Drut 50.800 mkp. 4) Blachy 58.800 mkp. 5) Uniwersalne żelazo 49 tys. — wszystkie ceny za kg loko huta wysyłająca przy zamówieniach pełnowagonowych.

Do powyższych cen zasadniczych doliczane są dopłaty, obowiązujące w dniu wysyłki.

Ceny, podane w okólniku z d. 8 bm. nie obowiązują od dnia 15 bm.

KRYZYS PIENIĘŻNY W JUGOSŁAWJI. W dalszym ciągu trwa w Jugosławji kryzys pieniężny. Narodna Banka w dalszym ciągu nie zamierza powiększyć obiegu banknotów. Pożyczka dolarowa państwa, poza pierwszą, dawno już skonstruowaną ratą, nic przyniosi na razie żadnych wpływów. Na rzecz tej pożyczki przemysł obciążony jest od 20 do 30 prc. W związku z tem życie gospodarcze doznało w swym rozwoju pewnego zahamowania. Posiadacze pieniędzy rzadko inwestują je w produkcyjne przedsiębiorstwa, lecz używają na tranzakcje spekulacyjne. Brak gotówki w znacznym stopniu jest skutkiem finansowej polityki rządu, który mimo stabilizowanej waluty i mimo, że obieg banknotów jest stosunkowo mniejszy, niż przed wojną, wzbrania się podwyższać emisję banknotów. Prócz tego wkrótce zaczną obowiązywać podwyższone od 2 do 5 razy podatki. Od 15 września obowiązuje także podwyższona taryfa towarowa. Wynikiem tego stanu rzeczy jest nadmierne wzrastanie w cenie wszelkich wartości realnych, co hamuje produkcję i zmniejsza pewność rynku pieniężnego.

WIDOKI EKSPORTU DO SALONIK I JUGOSŁAWJI. Ministerstwo przemysłu i handlu komunikuje, że w ostatnich czasach zgłaszają się kupcy jugosłowiańscy do hurtowników w Gałacu celem zakupu manufaktury dla Serbji. Ze względu na to, że cała połać Serbji, licząc aż po Nisz, jest naturalnym odbiorcą Salonik i grawituje ku nim polskie towary, które odznaczają się tem, że zupełnie odpowiadają smakowi włościan serbskich, mogłyby znaleźć poważny zbyt w Serbji, o ileby były ofiarowane przez kupców salonickich. Dotyczy to przedewszystkiem manufaktury, a następnie wyrobów szklanych, skór, mebli, koszykarstwa, mączki kartoflanej, maszyn rolniczych, drzewa i naczyń emaljowanych. Saloniki odbudowują się i dążą do odegrania roli ośrodka handlowego nietylko dla bliższej okolicy, lecz również dla dalszych krajów bliższego Wschodu. Pożądanem byłoby nadsyłanie przez firmy polskie, szukające ekspanzji za pośrednictwem Salonik, wykazów towarów, cenników i t. p., podając ceny cif Saloniki. Wykazy firm polskich, które prześlą oferty, będą drukowane w urzędowy biuletynie Izby handlowej i przemysłowej. Adres Izby: Chambre de commerce et de l'industrie — Salonique Grece.

KRONIKA

POWRÓT PREZYDENTA DO WARSZAWY. Prezydent Rzeczypospolitej wraz z małżonką i otoczeniem swojem wracają z podróży po województwie białostockiem i Wileńszczyźnie do Warszawy w środę rano o godz. 8-ej.

ARESZTOWANIA WŚRÓD KOMUNISTÓW W POZNANIU. Dzienniki poznańskie piszą: W związku z aresztowaniem komunistów w Warszawie i innych miastach również policja poznańska dokonała w dniu wczorajszym szeregu rewizyj i aresztowań. Aresztowano ogółem 20 znanych na gruncie poznańskim komunistów.

NOWY DELEGAT FRANCUSKI W MOSKWIE. „Rosta“ donosi, że przedstawiciel poważnych grup finansowych Francji, Delagrange, odwiedził główny komitet koncesyjny dla zbadania sprawy uzyskania koncesji przez kapitały francuskie.

ODCZYT ZNANEGO PEDAGOGA AMERYKAŃSKIEGO DRA WILLIAMA ORR'A. „O szkole amerykańskiej“ dla nauczycielstwa krakowskich szkół średnich i powszechnych, jak również dla osób, interesujących się zagadnieniami rozwoju szkolnictwa, odbędzie się we środę dnia 17 bm. o godz. 6 wieczorem w auli gimnazjum państw. VIII im. A. Witkowskiego (dawniej I szkoły realnej) ul. Studencka 12 II p.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. „Ziemia nieludzka“ powtórzona będzie w tym tygodniu tylko dzisiaj i w piątek 19 bm. Jutro jeszcze raz „Złoty wiek rycerstwa“, wywołujący salwy śmiechu. Na sobotę przygotowuje się, pod kierunkiem reżyserskim p. Wysockiej, arcydzieło klasycznej poezji francuskiej Corneilla „Cyd“, tak niezwykle przywrojony literaturze polskiej przez Stanisława Wyspiańskiego. W wykonaniu biorą udział najlepsze siły personalu. Po raz pierwszy ukaże się w „Cydzie“ p. Solska-Grosserowa w swojej sławnej kreacji Infantki.

Z BAGATELI. Znakomita komedja w 4 aktach K. Mere pt. „Obłęd“ ukaże się jeszcze tylko dwa razy tj. dziś i w piątek dnia 19 bm. „Wicek i Wacek“ Z. Przybylskiego grany będzie w czwartek 18 bm. po raz ostatni. W próbach pod kierunkiem reżysera p. Nowakowskiego świetna komedja francuskiego autora B. Rene pod tyt. „Rozkosze przypadku“.

OPERA I OPERETKA. Dziś we środę ulubiony „Ostatni walc“ Straussa, prawdziwa perła repertuaru operetkowego. We czwartek 18 bm. „Zamarłe oczy“. Przedstawienie popularne po cenach do połowy zniżonych, aby umożliwić obecność jak najszerszym warstwom publiczności. W piątek 19 bm. „Ostatni walc“. W sobotę premjera nie granej w Krakowie dotąd opery Rubinsteina „Demon“, do której wystawienia przystąpiono z całym pietyzmem na jaki twórca zasługuje w całej pełni.

WALTER GIESCKING, światowej sławy pianista, który rozpoczął już swoje tournee w Polsce, wystąpi w Krakowie tylko jeden raz, a to w niedzielę, 21 bm. Bilety są jużdo nabyciau J. Lipskiego, Sławkowska l. 8.

NOWA TARYFA DOROŻKARSKA. Województwo krakowskie ustanowiło na wniosek reprezentacji gminy m. Krakowa następującą taryfę dorożkarską w obrębie Wielkiego Krakowa: za każdy kwadrans jazdy ze stanowiska w dzień 18.000 Mk, w nocy 23.000 Mk. z dworców, teatrów i t. p. w dzień 23.000 Mk., w nocy 28.000 Mk. Pakunki wagi do 30 kg. nie podlegają opłacie, za pakunki ponad 30 kg do 50 kg, umieszczone na koźle, należy się 4.000 Mk. Pakunków o wadze ponad 50 kg. dorożkarz nie jest obowiązany przyjmować.

Za nocny kurs jazdy uważa się od 1 maja do 30 września włącznie czas od godziny 10 wieczór do 6 rano, zaś od 1 października do 30 kwietnia włącznie czas od godziny 9 do 7 rano.

Niniejsza taryfa obowiązuje od 13 października aż do odwołania.

Wiadomości gospodarcze

KARY ZA ZWŁOKĘ W PŁACENIU PODATKÓW. Jak donosliśmy, ministerstwo skarbu przedłożyło sejmowi nowelę do ustawy o karach za zwłokę w płaceniu podatku. Nowela podwyższa owe kary z 10 na 150 prc. Wniesienie noweli powyższej uzasadnione jest z jednej strony wysoce niepunktualnem płaceniem podatków przez obywateli, z drugiej zaś strony silną dewaluacją marki polskiej. W czasie między uchwaleniem ustawy o karach za zwłokę a dnem dzisiejszym kurs dolara wzrósł o 695 prc., a kary za zwłokę można było na podstawie dotychczasowej ustawy tylko do wysokości 50 prc pobierać.

ZMIANY POSTANOWIEŃ CELNYCH. Ministerstwo skarbu, oraz ministerstwo przemysłu przystępują do pewnych zmian postanowień celnych. W szczególności, ze względu na polepszający się stan gospodarczy kraju, szereg towarów z kategorji opłacających dotychczas ulgowe stawki celne, zostało przeniesionych do kategorji wyższej, opłacających normalne stawki. W najbliższym też czasie zostaną podwyższone opłaty manipulacyjne za załatwienie formalności celnych, o ile chodzi o towary, które

POLSKO-ROSYJSKIE STOSUNKI HANDLOWE. Wywóz z Polski do Rosji wynosił w ciągu 5 miesięcy 1923 r. 567 wagonów wagi 5389 tysięcy kg. W liczbie tej są wliczone towary idące tranzytem przez Polskę. W tym samym okresie czasu wywóz z Rosji do Polski wynosił 415 wagonów wagi 4,769 tys. kg. Polski wywóz i tranzyt przez Polskę przewyższają dowóz do Polski o 619 tysięcy kg. (152 wagonów). Prawie wszystkie towary wywozowe Rosji idą przez Polskę tranzytem do Gdańska i Hamburga. Polska natomiast po odliczeniu towarów idących tranzytem z Austrji, Szwajcarji, Czech, Niemiec i Gdańska eksportowała do Rosji 262 wagonów z ogólnej liczby 567 wagonów. Na towary, które wywoziła Rosja, składały się głównie: puch, pierze, chmiel, olejki z dystylacji spirytusu, skóry, łom stalowy, futra, szczecina, wyroby rękodzielnicze i t. d. Polska eksportowała przedewszystkiem środki farmaceutyczne, ekstrakty chemiczne, ołówki, maszyny rolnicze, kosy, widły, pługi, galanterje, oraz idące tranzytem towary kolonjalne, przędzę, bawełnę, części automobilowe i t. d.

FRANCUSKI HANDEL ZEWNĘTRZNY. Według ogłoszonej przez Havas'a urzędowej statystyki celnej, przywóz do Francji od 1 stycznia do 1 września b. r. wynosił 34,368.372 tony wartości 19,938,324.000 franków, czyli o 230,585 ton i 5, 332,214.000 więcej, niż rok temu, 650,542 tony i 14,442,845.000 więcej, niż w 1913 r. Odpowiednie cyfry wywozu wynoszą: 14.965.061 t. j. 19,128.066.000 fr., 1,642.458 t. i 5,628,145 tys. fr., 1,,360.165 ton i 14.691.497 fr.

BEZROBOCIE W ANGLJI Jak donosi „Petit Journal" z Londynu, ilość bezrobotnych wzrasta od pewnego czasu co tydzień o 10000 ludzi i wynosi obecnie 1,246.000. Plan rządu, mający na celu zmniejszenie bezrobocia, ma dzisiaj ogłosić minister pracy. Plan ten przewiduje użycie sumy 25 miljonów funtów szterlingów na różne roboty, w szczególności w budownictwie, na kolejach, kanałach i roboty portowe. Dla wsparcia prywatnych przedsiębiorstw przewiduje plan sumę 20.000 funtów.

ROZMAITOŚCI

KTO CHCE ZAROBIĆ 500 DOLARÓW? Kompozytorowie i amatorzy tańca: oto każdy z was jest w przededniu zdobycia wcale ładnej fortuny, okrągłych 500 dolarów, co według ostatniego kursu oficjalnego wynosi pół miljarda marek.

Nagrodę tę przeznaczył pewien miljarder amerykański temu, kto wynajdzie taniec, oparty na rytmie innym aniżeli shimmy, fox trot, sambo, fox blue i t. p. Przyznaję, iż nie jest to najłatwiejszy sposób zdobycia majątku: nie wystarczy bowiem wynaleźć nowy taniec, trzeba umieć narzucić go roztańczonej publiczności, rozmiłowanej w rytmie shimmy i muzyce jazzów.

Wiemy, iż napotyka to na wiele trudności. Od roku wmawiają w nas, że „nikt nie tańczy już shimmy", a tymczasem — wszyscy tańczą shimmy. Zaś ci, którzy pragnęli zastąpić shimmy innym tańcem, z czasem zadowolnili się wprowadzeniem nowych „pas" lub nowego sposobu trzymania tancerki. To też przypuszczam, iż wiele jeszcze wody spłynie, zanim uda się komuś wprowadzić taniec, stojący do tańców nowoczesnych w tym samym stosunku, jak tańce nowoczesne do „bostona"...

NIEGRZECZNE WŁADZE ANGIELSKIE. W wyższem towarzystwie londyńskiem wiele się mówi teraz o tajemniczej włoskiej hrabinie nazwiskiem Anna Karolina Monici. Została ona skazana na dwa tygodnie aresztu przez sąd w Londynie, z powodu, że nie miała paszportu, ani pozwolenia na pobyt w Królestwie Wielkiej Brytanji.

Raz już została wdyalona z granic Anglji, ale wkrótce powróciła małą łódką z nomandzkim rybakiem.

Badana w sądzie zeznała, że jest wdową po znanym arystokracie, a przybyła do Londynu w sprawie osobistej, poszukując pewnego młodego Anglika, którego poznała w Wenecji.

Romantyczna hrabina opowiadała o swoich stosunkach ze znanemi osobistościami i dodała: „Także Mussolini należy do moich bliskich przyjaciół".

Te zeznania nie zaimponowały jednak sędziemu, gdyż okazało się, że hrabina była znana w Londynie jako stała klijentka klubów, gdzie uprawiano hazardowne gry.

Usłyszawszy wyrok, skazujący ją na 14 dni aresztu, hrabina oświadczyła z oburzeniem, że poskarży się przed rządem włoskim na niegrzeczność władz angielskich.

REPERTUAR

—o—

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie $7^{1}/_{2}$)
Środa: „Ziemia nieludzka".
Czwartek: „Złoty wiek rycerstwa"
Piątek: „Ziemia nieludzka"

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)
Środa: „Obłęd"
Czwartek: „Wicek i Wacek"
Piątek: „Obłęd"

OPERA i OPERETKA (początek o g. $7^{1}/_{2}$)
Środa: „Ostatni walc"
Czwartek: „Zamarłe oczy"
Piątek: „Ostatni walc"

STARY TEATR (początek o godzinie 8-mej)
Niedziela 21 bm. o godz. $7^{1}/_{2}$ wieczór: Walter Gieseking, sławny pianista.
Piątek 26 bm. o godz. 8 wieczór: Leo Ślezak, światowej sławy śpiewak.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.